

Innhold

Forord	9
Innledning	11
ANTIKKEN	17
Platon (427–347 f.Kr.)	21
Fra <i>Hippias Major</i>	25
Fra <i>Ion</i>	38
Fra <i>Symposion</i>	42
Fra <i>Faidros</i>	45
Fra <i>Staten</i>	52
Fra <i>Staten</i>	59
Aristoteles (384–322 f.Kr.)	68
Fra <i>Poetikk</i>	71
Fra <i>Politikk</i>	89
Aristoxenos (ca. 354–ca. 300 f.Kr.)	97
Fra <i>Harmoniens Elementer</i> , bok 2.	99
Vitruv (ca. 1. århundre f.Kr.)	106
Fra <i>Ti bøker om arkitekturen</i>	108
Cicero (106–43 f.Kr.)	115
Fra <i>Kunstsamleren på Sicilien</i> , Ciceros 2. tale mot Verres	117
Horats (65–8 f.Kr.)	122
Fra <i>Brevet om diktetekunsten</i>	124
Plinius den eldre (23–79 e.Kr.)	130
Fra <i>Naturhistorie</i> , bok XXXV	132
Tertullian (ca. 160–ca. 220)	138
Fra <i>Om Avgudsdyrkelsen</i>	139
Fra <i>Om skuespillene</i>	143
Longinos (1. århundre e.Kr.)	148
Fra <i>Om det opphøyde i litteraturen</i>	149

Plotin (205–270 e.Kr.)	155
Fra 1. <i>Enneade</i> , 6. bok. <i>Om det skjønne</i>	157
Fra 5. <i>Enneade</i> , 8. bok.	165
Augustin (354–430)	169
Fra <i>Bekjennelser</i>	171
Fra <i>Om musikken</i> , 6. bok.	172
MIDDELALDEREN	180
Boethius (ca. 480–524)	183
Fra <i>Om musikkens grunnprinsipper</i>	185
Johannes fra Damaskus (676 (?)–749)	191
Fra <i>Første tale mot billedfiendene</i>	193
Johannes Scotus Eriugena (ca. 810–877)	202
Fra <i>Forklaringer til St. Dionysios' hierarkilære</i>	203
Fra <i>Om naturens inndeling</i>	204
Theophilus Presbyter (1100-tallet)	207
Fra <i>Om de forskjellige kunsthåndverk</i>	207
Abbed Suger fra St. Denis (1081–1151)	210
Fra <i>Om det som ble gjort under min ledelse</i>	211
Bernard fra Clairvaux (1091–1153)	213
Fra <i>Forsvar for Abbed Guillaume de Saint-Thierry</i>	214
Hugo fra St. Viktor (1096–1141)	216
Fra <i>En rettleidning i kunsten å lese</i>	217
Fra <i>Kommentarverk til den hellige Dionysios' Om det himmelske hierarki</i>	219
Fra <i>Om de tre dager</i>	221
Bonaventura (1221–1274)	224
Fra <i>Sjelens vei til Gud</i> , 2. bok.	225
Fra <i>Om tilbakeføringen av kunstene og vitenskapene til teologien</i>	228
Fra <i>Kristus er den ene lærer for alle</i>	230
Fra <i>Kommentarer til de fire sentensbøkene til Mester Peter Lombardus</i>	231
Thomas Aquinas (1225–1274)	232
Fra <i>Summa Theologica</i>	233
Dante Alighieri (1265–1321)	242
Fra <i>Den guddommelige komedien. Paradiso</i>	243

Fra <i>Om diktning på folkespråket</i> , 2. bok	243
Fra <i>Banketten</i>	248
<i>Brev XIII</i>	251
RENESSANSEN	253
Nicolaus Cusanus (1401–1464)	256
Fra <i>Om brillen</i> , 6. kapittel	257
Fra <i>Om kulespillet</i> , bok I	257
Fra <i>Lekmannen om ånden</i>	259
Leon Battista Alberti (1404–1472)	262
Fra <i>Om maleriet</i>	263
Marsilio Ficino (1433–1499)	275
Fra <i>Kommentarer til Platons Symposion om kjærligheten</i>	276
Leonardo da Vinci (1452–1519)	282
Fra <i>Traktat om maleriet</i>	283
Giorgio Vasari (1511–1574)	290
Fortalen til <i>Livsløpene til de mest utmerkede italienske malere, skulptører og arkitekter</i>	291
1600-TALLET	301
René Descartes (1596–1650)	305
Fra <i>Avhandling om musikken</i>	306
Brev fra Descartes til Mersenne, 4. mars 1630.	308
Brev fra Descartes til Mersenne, 18. mars 1630.	308
Fra <i>Sjelens lidenskaper</i>	310
Baltasar Gracián y Morales (1601–1658)	315
Fra <i>Helten</i>	316
Fra <i>Femte prinsipp: Enestående smak</i>	316
Fra <i>El Criticón</i> (Kritikeren) (1725)	318
Fra <i>Skarpsinnet og åndens kunst</i> (1648).	318
Giovanni Pietro Bellori (1613–1696)	320
Fra <i>Malerens, skulptørens og arkitektens idé – utvalgt fra de naturlige skjønnheter som overgår naturen</i>	321
François de La Rochefoucauld (1613–1680)	326
Fra <i>Om smakens varianter</i>	327

Perrault-brødrene	329
Claude Perrault: fra forordet til <i>Vitruvs ti bøker om arkitekturen</i>	330
Fra <i>De fem søyleordenene</i>	331
Charles Perrault: fra <i>Parallell mellom de gamle og de moderne med hensyn til kunstene og vitenskapene</i> . Annen dialog.	331
1700-TALLET	333
Roger de Piles (1635–1709)	337
Fra <i>Forelesninger om maleriets prinsipper</i>	338
Fra <i>Ideen om den perfekte maler</i>	341
Anthony Ashley Cooper, 3. jarl Shaftesbury (1671–1713)	344
Fra <i>Karakteristikk av mennesker, skikker, meninger og tider, etc.</i> , bind 2	346
Joseph Addison (1672–1719)	349
«Om imaginasjonens gleder», fra <i>The Spectator</i> , 1712, fra nr. 409, 411, 412, 419 og 420.	350
Abbé Du Bos (1670–1742)	356
Fra <i>Kritiske refleksjoner over poesien og maleriet</i>	357
Francis Hutcheson (1694–1746)	360
Fra <i>En undersøkelse av opprinnelsen til våre ideer om skjønnhet og dygd</i>	361
<i>En undersøkelse av skjønnhet, orden etc.</i>	361
Abbé Batteux (1713–1780)	368
Fra <i>De skjønne kunster tilbakeført til ett og samme prinsipp</i>	369
Johann Joachim Winckelmann (1717–1768)	372
«Beskrivelse av torsoen i Belvedere i Roma».	374
Fra <i>Tanker om etterligningen av de greske verk innen maleri og skulptur</i>	378
Jean-Jacques Rousseau (1712–1778)	382
Fra <i>Essay om språkernes opprinnelse, hvor det tales om melodien og den musikalske imitasjonen</i>	384
Dennis Diderot (1713–1778)	389
Fra <i>Salong 1763</i>	391
Fra <i>Salong 1765</i>	393
Kilder	397
Stikkord	403